

Sabit Kıymetlerde Gider Atama İşlemleri

Sabit kıymetlerde, fonksiyon artırıcı ve ömür artırıcı olmak üzere iki çeşit gider vardır. Sabit kıymetlerin ömrünü uzatmak için harcamalar yapılabileceği gibi, kullanma ömrünü uzatmayan fakat fonksiyon ve yararını artırıcı giderler de olabilir.

Ömür Artırıcı Gider

İktisadi kıymetin ilk alındığı sıradaki beklenen ömrünü, uzatmak amacıyla yapılan giderler aktifleştirildikleri yıldan başlayarak iktisadi kıymet için belirlenen oran ve süreye göre amortismanına tabi tutulur.

Örnek: Aktife kayıtlı aracın ilk iktisabında (2014) var olan motorun değiştirilmesi halinde yeni motor aracın ömrünü uzatmak amacıyla yapılan bir gider olduğundan, yeni motor bedeli alındığı hesap döneminden (2016) itibaren bu araç için belirlenen süre (5 yıl) ve oranda amortismanına tabi tutulur.

Buna göre, araca ait motorun 2016 yılında yeni modeliyle değiştirilmesi durumunda yeni motor bedeli 2016 yılından başlayarak araç için belirlenen oran ve sürede (5 yıl) amortismanına tabi tutulması gerekmektedir.

Öncelikle kullanım yeri gider ve yeniden değerlendirme seçeneği evet olan sabit kıymet kartı açılır.

Malzeme (Sabit Kıymet) - 006

Kodu006

AçıklamasıGİDER

Açıklama 2

Açıklama 3

Genel Bilgiler

İzleme ve Sıralama

Birimler

Sabit Kıymet Bilgileri

Malzeme Özellikleri

Muhasebe Hesapları

Müşteriler/Tedarikçiler

Tablo Parametreleri

Amortisman TürüNormal

Sabit Kıymet Türü

Amortisman Oranı (%)10

Amortisman Süresi (Yıl)10

Yeniden DeğerlemeEvet

Değerleme AmortismanıHayır

Kıst AmortismanHayır

Alternatif Tablo Parametreleri

Amortisman TürüNormal

Sabit Kıymet Türü

Amortisman Oranı (%)

Amortisman Süresi (Yıl)

Yeniden DeğerlemeHayır

Değerleme AmortismanıHayır

Kıst AmortismanHayır

Hurda Değeri

USD

Kullanım Yeri

☒ Gider

☐ Özel Maliyet

Sabit Kıymet Tipi

Edinim ŞekliYok

Satınalma faturası ile ilgili sabit kıymete ait giderin alımı yapılır.

(BİT) Satışmalık Fatura No: 9090906

Fatura Detayları - Detaylar 1:

Tür	Kodu	Açıklama	Açıklama2	Varyant Kodu	Varyant Açıkl...	Varyan...	Miktar	Birim	Birim Fiyat	Dovizli Birim Fiyat	Doviz Türü	%	KDV(%)	Tutar	Net Tutar	KDV(D/H)	KDV Tutarı
1 Sabit Kıymet	006	GIDER					1	ADET	10.000,00000		USD		38	10.000,00	10.000,00	Harc	1.800,00
2 Malzeme																	
3 İndirim	(İndirim)							Brüt			USD						

[illegible]

İlişkilendirme Tarihi

İlişkilendirme Tarihi

İtamam

Dönemsel amortisman : $(\text{Giriş maliyeti} / \text{faydalı ömür}) / 12$

$$(10.000 / 10) / 12 = 83,3333$$

Amortisman ve Değerleme Tablosu - [013 ÖMÜR UZATICI GİDER - 010]								
	Yıl	Ay	Amortisman	Başlangıç Maliyeti	Dönemsel Amortisman	Yıllık Amortisman	Toplam Birikmiş Amortisman	Net Aktif Değeri
	2015	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	90.000,00
	2016	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	20.000,00	80.000,00
	2017	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	30.000,00	70.000,00
	2018	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	40.000,00	60.000,00
	2019	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	50.000,00	50.000,00
	2020	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	60.000,00	40.000,00
	2021	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	70.000,00	30.000,00
	2022	Ocak	0,83333333	100.000,00	833,33	833,33	70.833,33	29.166,67
	2022	Şubat	1,66666667	100.000,00	833,34	1.666,67	71.666,67	28.333,33
	2022	Mart	2,5	100.000,00	833,33	2.500,00	72.500,00	27.500,00
	2022	Mart	2,5	10.000,00	83,33	83,33	83,33	9.916,67

İlgili amortisman üzerinde F9 menü üzerinde muhasebeleştir seçeneği ile işlem muhasebeleştirilebilir.

Amortisman ve Değerleme Tablosu - [013 ÖMÜR UZATICI GİDER - 010]								
	Yıl	Ay	Amortisman	Başlangıç Maliyeti	Dönemsel Amortisman	Yıllık Amortisman	Toplam Birikmiş Amortisman	Net Aktif Değeri
	2015	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	90.000,00
	2016	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	20.000,00	80.000,00
	2017	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	30.000,00	70.000,00
	2018	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	40.000,00	60.000,00
	2019	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	50.000,00	50.000,00
	2020	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	60.000,00	40.000,00
	2021	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	70.000,00	30.000,00
	2022	Ocak	0,83333333	100.000,00	833,33	833,33	70.833,33	29.166,67
	2022	Şubat	1,66666667	100.000,00	833,34	1.666,67	71.666,67	28.333,33
	2022	Mart	2,5	100.000,00	833,33	2.500,00	72.500,00	27.500,00
	2022	Mart	2,5	10.000,00	83,33	83,33	83,33	9.916,67

Hesapla

Yöntem Değiştir

Değerleme Seçenekleri

Kayıtlı Giderler

Yerel/Dövizli Tablo

Muhasebe Kodları

Öndeğerlere Dön

Muhasebeleştir

Muhasebeleştirme İşareti Koy

Amortismanın Tümünü Ayır

Fonksiyon Artırıcı Gider

Aktifte bulunan iktisadi kıymetin ilk iktisabı sırasında bulunmayan özelliklerin kazandırılması veya ilk iktisap sırasında bulunan özelliklerin geliştirilmesi için yapılan giderler değer artırıcı giderler olarak sayılmakta ve maliyete eklenen bu giderlerin amortisman süreleri de iktisadi kıymetin kalan ömrüne göre belirlenmektedir.

Örnek: Faydalı ömrü 5 yıl olup 3 yıldır aktifte bulunan makineye faiz gideri, kur farkı veya diğer ilave harcamalar yapmak suretiyle değerinin artırılması sonucunda yapılan değer artırıcı harcamaların, makinenin kalan ömrü (2 yıl) üzerinden amortismanına tabi tutulması gerekmektedir.

Öncelikle kullanım yeri gider ve yeniden değerlendirme seçeneği evet olan sabit kıymet kartı açılır.

Malzeme (Sabit Kıymet) - 006

Kodu006

AçıklamasıGİDER

Açıklama 2

Açıklama 3

Genel Bilgiler

İzleme ve Sıralama

Birimler

Sabit Kıymet Bilgileri

Malzeme Özellikleri

Muhasebe Hesapları

Müşteriler/Tedarikçiler

Tablo Parametreleri

Amortisman TürüNormal

Sabit Kıymet Türü

Amortisman Oranı (%)10

Amortisman Süresi (Yıl)10

Yeniden DeğerlemeEvet

Değerleme AmortismanıHayır

Kıst AmortismanHayır

Alternatif Tablo Parametreleri

Amortisman TürüNormal

Sabit Kıymet Türü

Amortisman Oranı (%)

Amortisman Süresi (Yıl)

Yeniden DeğerlemeHayır

Değerleme AmortismanıHayır

Kıst AmortismanHayır

Hurda Değeri

USD

Kullanım Yeri

☒ Gider

☐ Özel Maliyet

Sabit Kıymet Tipi

Edinim ŞekliYok

Fonksiyon artırıcı giderin uygulanacağı sabit kıymet kartı üzerinde F9 menüde fonksiyon artırıcı gider ata seçeneğine tıklanır. Gerekirse filtreleme kullanılarak gider türündeki alımlar listelenerek ilişkilendir butonuna tıklanır.

Gider Sabit Kıymet Hareketleri

Fiş Tarihi	Fiş Türü	Fiş No.	SK Kodu	SK Açıklaması	İşyeri	Bölüm	Fabrika	Ambar	Toplam
10.03.2022	(01) Satınalma Faturası	000006	006	GİDER	0	0	0	0	10.000
10.03.2022	(01) Satınalma Faturası	000008	006	GİDER	0	0	0	0	20.000

Giderin ilişkilendirme tarihi girildikten sonra ilgili tarihten itibaren fonksiyon artırıcı gider ile birlikte amorti ediliyor olacak.

İlişkilendirme Tarihi

İlişkilendirme Tarihi01.03.2022

Tamam

Gider için ilgili ayda italik olarak yeni bir satır daha eklenerek hesaplama yapılır.

Yıllık amortisman: gider başlangıç maliyeti / kalan yıl sayısı (içinde bulunulan yıl da sayılır)

Dönemsel amortisman: Yıllık amortisman / 12

$$20.000 / 3 = 6.666,66$$

$$6.666,66 / 12 = 555,5555$$

Amortisman ve Değerleme Tablosu - [012 FONKSİYON ARTIRICI GİDER - 009]								
Yıl	Ay	Amortisman	Başlangıç Maliyeti	Dönemsel Amortisman	Yıllık Amortisman	Toplam Birikmiş Amortisman	Net Aktif Değeri	
2015	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	90.000,00	
2016	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	20.000,00	80.000,00	
2017	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	30.000,00	70.000,00	
2018	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	40.000,00	60.000,00	
2019	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	50.000,00	50.000,00	
2020	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	60.000,00	40.000,00	
2021	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	70.000,00	30.000,00	
2022	Ocak	0,83333333	100.000,00	833,33	833,33	70.833,33	29.166,67	
2022	Şubat	1,66666667	100.000,00	833,34	1.666,67	71.666,67	28.333,33	
2022	Mart	2,5	100.000,00	833,33	2.500,00	72.500,00	27.500,00	
2022	Mart	8,33333333	20.000,00	555,56	555,56	555,56	19.444,44	

Giderin Muhasebeleştirilmesi

İlgili amortisman üzerinde F9 menü üzerinde muhasebeleştir seçeneği ile işlem muhasebeleştirilebilir.

Amortisman ve Değerleme Tablosu - [012 FONKSİYON ARTIRICI GİDER - 009]								
Yıl	Ay	Amortisman	Başlangıç Maliyeti	Dönemsel Amortisman	Yıllık Amortisman	Toplam Birikmiş Amortisman		
2015	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00		
2016	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	20.000,00		
2017	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	30.000,00		
2018	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	40.000,00		
2019	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	50.000,00		
2020	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	60.000,00		
2021	Aralık	10	100.000,00	10.000,00	10.000,00	70.000,00		
2022	Ocak	0,83333333	100.000,00	833,33	833,33	70.833,33		
2022	Şubat	1,66666667	100.000,00	833,34	1.666,67	71.666,67		
2022	Mart	2,5	100.000,00	833,33	2.500,00	72.500,00		
2022	Mart	8,33333333	20.000,00	555,56	555,56	555,56		

Hesapla

Yöntem Değiştir

Değerleme Seçenekleri

Kayıtlı Giderler

Yerel/Dövizli Tablo

Muhasebe Kodları

Öndeğerlere Dön

Muhasebeleştir

Muhasebeleşme İşareti Koy

Amortismanın Tümünü Ayır